

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 87. 88. De bonis traditis in villa Gerdinum in pago Nethga, nec non de situ pagorum Itergowe et Nithega.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

Ab anno
826 usque
853 im-
perante
Hludo-
uico et

§. 86.

commemoratio qualiter placuit inter uenerabilem abba *uuarinum* (l) ex monasterio *nouae corbeiae* (m) et quosdam fratres germanos nomine heppid et borhter religiosos uiros ut res suas aliquibus in locis pro utrarumque partium utilitate commutare deberent quod et fecerunt dederunt itaque praedicti fratres heppid et borhter reuerendo abbati ad monasterium supra dictum *in pago* (n) quidquid habuerunt in uilla nuncupante *sursia* (o) cum omnibus ad eam pertinentibus, e contra in recompensationem huius rei dedit uenerabilis abbas uuarinus cum consensu fratrum suorum (p) ante dictum duobus fratribus *in pago hessi* (q) quidquid habuit in uilla nuncupante *uuelitibi* (r) cum omnibus ad eam pertinentibus filiis campis pratis pascuis et reliquis quae ibi habuit. testes *beuo comes* (s) hildold bado folcuuer et ceteri omnes numero XXIII.

§. 87.

Tradidit hrodulf in *gerdinum* (t) quidquid habuit pro uxore sua nomine hoburg. testes reinuuer erp eddic uuerinhard.

§. 89.

De Warino abbate.

(l) *Warini* Corbeiensis abbatis nomen hic prima vice occurrit. Ex quo momento euidentissime patere censemus, hanc et traditiones sequentes eo, quo ille vixit, tempore esse effectui datas.

De Corbeia noua.

(m) *Noua Corbeia* nominatur monasterium nostrum ad distinctionem veteris Corbeiae in Francia, ad cuius similitudinem nouum fuisse constructum, ex diplomatibus infra afferendis patecet.

(n) Nomen pagi distincte legi non potuit. Liber copialis habet *Pac*. Sed esse uocabulum corruptum, et legendum *Falben* apparet ex abbatis Sarachonis *Registro Bonorum et Prorogationum Abbatiae Corbeiensis*. De situ pagi *Falben* in aliqua parte episcopatus Hildesheimensis et Wolferbutteleni Principatus iam egimus supra §. 35.

De villa Sursia.

(o) Villa *Sursia in pago Falben* erit vicus Surfmer intra praefecturam Peinensem in episcopatus Hildesheimensis tractu. Qua ratione bona in villa *Sursia*, Heppidi, ac Borhteri, fratrum in manus peruenierint, nescimus, nisi statuere malimus, eadem esse acquisita ex hereditate ducis Ostfalarum *Hessi*. De hac hereditate infra §. 104 pluribus disserere libet.

De fratribus abbatis Gorb. Warin.

(p) An fratres germani vel spirituales *Warini* abbatis designentur, omnino quaeri est dignum. Si *spirituales* eius fratres essent illi, tunc denotati crederentur *uenerabiles* fratres, qui eo tempore vixerunt in monasterio nostro; sin vero designantur eius germani, illi fuere *Beuo comes*, *Cobbo comes*, et *Luidolfus comes* atque dux Saxoniae, quos iam supra adtigimus. Absonum autem dictu id nemo pronunciat, quod hic de fratribus abbatis *Warini* germanis agi iudicamus. Villam enim *Wellitibi* iam tum cessisse in possessionem monasterii Corbeiensis, nondum ex traditionibus nostris didicimus, e quibus potius animaduertimus, filios *Ecberti ducis*, de quibus ante diximus, amplissima bona possedisse in pagis Auga, Nithega, et pago his contiguo, *Hessi*. Requirendus ergo erat merito consensus fratrum *Warini* ad permutationem bonorum, quae ex hereditate *Ecberti* ad quampiam iure translata fuerant.

De pago Hessi.

(q) De *pago Hessi Saxonico* iam egimus supra §. 33. not. (v)

De villa Wellitibi.

(r) *Wellitibi* est vicus *Welde* (non *Wilde*) ad fluium *Twiste*, (non *Twüste*), qui a *Dimola* ebibitur flumine. conf. *Origin. Pyrmont*, p. 147, quas in lucem emisit Ill. Grupenius.

De Comite Beuone.

(s) *Beuo comes* erat abbatis *Warini* germanus frater, ut infra uidebimus. Qui cum inter testes adducatur, indicio id est, eam consensisse in hanc permutationem. Fortassis *Beuo* maximus fratrum erat, siquidem nomine reliquorum fratrum suorum consensit.

De villa Gerdinum.

(t) *Gerdinum* villa tribuitur ab abbate Sarachone *pago Nithega*, qui in diplomatibus nostris

nostris Corbeiensibus alias nominatur *Netga*, *Nitberfi* et *Nistarsfi*, neque confundendus est cum pago *Itergowe* in comitatu Waldeccensi, vti factum est in *Origin. Pymontanis* p. 159. Seductus ad auia fuit auctor acutissimus falsis exemplaribus diplomatum, quæ euulgauit et protulit tam Nicolaus Schatenius in *Annalibus Paderbornensibus*, quam Chr. Franc. Paulini in *Historia Corbeiensis MSpta*, quæque cum protographis litteris parum conueniunt, sed potius, nullo excepto, vitiosissima sunt et passim truncata, vti nos, præfente *summe reuerendo ac generosissimo domino A. de Westerholt, Archiuario et Sitocomo REVERENDISSIMI ET CELSISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI CASPARI S. R. I. PRINCIPIS ATQVE ABBATIS CORBEIENSIS meritissimo*, cuius candor, industria, et habilitas in rebus agendis et in perlustrandis nobiscum antiquissimis monumentis hic publice sunt prædicanda atque digna, vt pro tantis eius in Historiam nostræ Saxoniae meritis honores ei habeantur gratiæque referantur sæpissime, imo semper, obseruauimus. Situm pagi *Itergowe* indicant villæ sequentes, quæ in diplomatis nostris hæcenus ineditis reperiuntur, quæque sunt 1) *castrum Itere* et 2) *castrum Itere*, 3) *Ense*, quæ erit Ober vel Nieder-Ense intra præfecturam Eisenberg, 4) *Lauterbach*, Lauterbach in dynastia Iter, 5) *Dalerwich*, id est Dalwig in præfectura Eisenberg, 6) *Dodonhuson*, Dodonhausen, 7) *Alrepe*, Alraeff in præfectura Waldeck, 8) *Ilsenberge*, castrum Eisenberg in præfectura Eisenberg, 9) *Curbike*, et 10) *Curbiki*, castrum et vrbs Corbach in præfectura Eisenberg 11) *Warolderon*, quæ est vel Ober- vel Nieder-Waroldern intra præfecturam Landau, 12) *Reckeringhusen*, fortasse Reckenberg in præfectura Lichtenfels, 13) *Dingerindinghusen*, Dingeringhausen in præfectura Eisenberg, 14) *Eilbardighusen*, Eilhausen, 15) *Boelen*, 16) *Padberg*, et alia. plures adhuc infra occurrent, quas hic causa breuitatis omittimus. Has autem eam ob causam adduximus, vt termini pagorum *Itergowe* in comitatu Waldeccensi, et Hessi Franconici ad fluuium Adrinam, hodie dictum *die Eder*, eo melius discerni possint. Pagus autem *Nitbega*, *Netga* vel *Nitberfi* et *Nitberse* (sic enim autographa habent, non *Intherfi*.) erat pago Auga, in quo nostra Corbeia erat, contiguus, vti approbant diplomata nostra: nomenque a flumine, quod hodie *Neta*, *Nithe* vel *Neite* dicitur, accepisse videtur. Villæ etiam, quæ anno 980, in diplomate Ottonis huic pago *Nitberse* tribuuntur, proprie intra regionem ad flumen *Neite* obuiæ sunt, licet in comitatu Waldeccensi fiat villæ quædam, quibus quædam similitudo cum illis intercedit. Hæc villæ sunt 1) *Corbechi*, id est *Corbeke* non procul ab oppido Borgentrick in episcopatu Paderbornensi, et in dynastia Defenberg. Quamuis enim hæc villa quoque referatur ad prouinciam *Hassia*, negari tamen non posse censemus, vocabulum *Hassia* in *Traditionibus Fuldensibus*, e quibus id supra §. 33. not. (v) retulimus, sumi in sensu latiori, atque per *Hassia* prouinciam designari pagum maiorem *Hessi*, speciales quosdam pagos v. g. pagum *Nitberse* seu *Netga* comprehendentem; 2) *Rebon* esse posset *Reber* non procul ab oppido Brakel, vbi splendidum suum palatium habent domini de Mengersheim. Animaduertimus autem, *Roben* vel *Rauen*, vti vulgo appellatur, non procul ab oppido Beuerungen ad Wiseram inueniri; 3) *Brungeringhuson* est vel *Brungersen* villa desolata, vbi monasterium Marienmunster olim decimam habuit: vel verisimiliter indicatur vicus *Bruchhausen ad Netham*, qui in Regillris nostris antiquis appellatur *Brugerinon*, et tandem *Brochusen*, vel *Brauchusen*; 4) *Halgebuson* erit vel *Haldingen*, vel *Halinghusen*, vel *Hagenhusen*, vel *Heianhus*, vel *Helgersen*, vel *Hellonhus*, quæ omnes in eadem regione reperiuntur; 5) *Budineueldon* villa desolata est, olim reperta inter *Driborg*, *Dedinghusen*, *Erpentrup* et *Reelse*, in loco adhuc dicto *Buddensfelds Brock*. 6) *Lellibechi* adhuc villa est desolata, olim vero erat in regione monasterii *Gerden* in Paderbornensi episcopatu, non procul a *Dinchilburg*. Erat quoque 888, teste diplomate regis *Arnolphi* infra ex autographis producendo, in pago *Nitberfi* 7) *Godelneusheim*, id est, *Godelheim* ad *Netham* intra principatum Corbeiensem, quæ villa non confundenda videtur cum *Goddelsheim* in præfectura Eisenberg in Waldeccensi comitatu, quæ est feudum dominorum de *Gaugreben*, et 8) *Holtbuson*, seu *Holthusen* non procul a vico *Bremborn*, spectans ad dominos de *Borg*. His iam supra alias quasdam addidimus, atque infra plures dabimus. Iam produximus villam *Gerdinun*, quæ est *Gerden* in Paderbornensi episcopatu, vbi posthæc monasterium pro sanctimonialibus fuit constructum. Noli autem mirari, nos sæpius villas, ad iura abbatia Corbeienfis spectantes, ex